

Факультет дошкільної освіти
Кафедра теорії і методики дошкільної освіти

Педагогічні технології у підготовці майбутніх вихователів в ЗДО

Для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта денної форми навчання

Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-наукові програми	012 Дошкільна освіта; 012 Дошкільна освіта. 013 Початкова освіта
Кількість кредитів	4

Кількість часу на вивчення

	Денна	
Всього годин	120	
Лекційних занять	14	
Практичних занять	14	
Лабораторних занять	-	
Самостійна робота студента	92	
Форма контролю	залік	

Викладач: доктор філософії, старший викладач Дмитренко Аліна Павлівна

Email: alinadmutrenko1990@gmail.com

Дисципліна спрямована на формування у студентів професійної компетентності на засадах технологічного підходу, інтересу до проблем інноваційної діяльності в закладах дошкільної освіти, усвідомлення важливості впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес.

Вивчення дисципліни «Педагогічні технології у підготовці майбутніх вихователів в ЗДО» здійснюється у тісному зв'язку з іншими навчальними дисциплінами.

Мета курсу: розширити теоретичні знання, практичні уміння в сфері інноваційних педагогічних технологій, формувати готовність майбутніх вихователів до застосування інноваційних педагогічних технологій в освітній процес ЗДО.

Завдання навчального курсу:

- формувати професійну компетентність на засадах технологічного підходу;
- розширити теоретичні знання про зміст, методи, форми, засоби та прийоми організації інноваційної освітньої діяльності в ЗДО;
- ознайомити студентів із сучасними інноваційними педагогічними технологіями;

- ознайомити студентів із досвідом впровадження в освітній процес закладу дошкільної освіти інноваційних освітніх технологій;
- навчити студентів організовувати та проводити різноманітні традиційні та нетрадиційні форми інноваційної діяльності в ЗДО;
- виховувати у студентів бажання удосконалювати професійну майстерність.

У результаті вивчення дисципліни студенти набувають загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

- КЗ-3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

- КС-1.** Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-2.** Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- КС-3.** Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-13.** Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-18.** Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- КС-19.** Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20.** Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

По закінченні вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими **програмними результатами навчання (ПРН):**

- ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
- ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.
- ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
- ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.
- ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

Методи викладання – словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, репродуктивні, частково-пошукові, технології проблемного, позиційного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні тощо.

Організація навчання

Види занять. Лекція-бесіда, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, студенти відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання не для контролю знань, а для з'ясування рівня орієнтованості і пізнання студентів з проблем курсу, міри їх готовності до сприйняття наступного матеріалу.

Практичне заняття передбачає детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем практичної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) - це самостійна діяльність-учіння студента, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача.. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Організаційні і навчальні обов'язки студентів:

- На практичні заняття приходити попередньо підготовленими, ознайомлені з ходом роботи
- Виконувати практичні завдання, передбачені в планах практичних занять
- Не пропускати заняття без поважної причини та не спізнюватися
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці
- Брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань
- Задавати питання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими знаннями з предмету та консультиватися з викладачем
- Самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, виконувати завдання різного рівня
- Аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не збігається з думкою викладача
- У випадку незгоди із отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем
- Вчасно здавати відповідні теми

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми лекцій	
1.	Тема 1. Технологічний підхід в освіті (2 год.)
2.	Тема 2. Характеристика сучасних інноваційних технологій у ЗВО (2 год.)
3.	Тема 3. Методологічні засади системних педагогічних технологій (2 год.)
4.	Тема 4. Методологічні засади модульних та локальних педагогічних технологій (4 год.)
5.	Тема 5. Авторські інноваційні освітні технології в дошкільній освіті (2 год.)
6.	Тема 6. Впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес сучасних закладів дошкільної освіти (2 год.)
Теми практичних робіт	
1.	Етапи розвитку та становлення педагогічних технологій, їх характеристика. (2 год.)
2.	Концептуальні засади системних педагогічних технологій (4 год.)

3.	Концептуальні засади модульних та локальних педагогічних технологій (4 год.)
4.	Концептуальні засади авторських інноваційних освітніх технологій (2 год)
5	Особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес сучасних закладів дошкільної освіти (2 год)

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. 2-ге вид. доп. Київ: Академвидав, 2012. 352 с.
2. Дмитренко А. П. Інноваційні технології дошкільної освіти: навч.-метод. посіб. Суми: Університетська книга, 2021. 80 с.
3. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології. Київ: ЦП «Компринт», 2016. 583 с.
4. Чепіль М., Дудник Н. Педагогіка Марії Монтессорі: навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Слово», 2017. 272 с.
5. Чепіль М., Дудник Н. Педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

Додаткова:

1. Зайцева Т., Юрчик Н. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку: посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 328 с.
2. Мезенцева О. Простір для дитячої свободи: у вальдорфських дитсадках діяльність дитини має вільний творчий характер. Це є конструктивною альтернативою більш авторитарним підходам до виховання. *Освіта України*. 2012. № 37. С. 11
6. Hnizdilova O., Vilkhova O., Zimakova L., Pasichnichenko A., Kovalevska N. Non-Standard Sports Equipment as an Effective Means of Stimulating Motor Activity of Preschoolers. *Journal of research in medical and dental science*. 2021. Vol. 9, Issue 4. P. 178–185. Web of Science
7. Антонова О.Є. Педагогічні технології та їх класифікація як наукова проблема. *Сучасні технології в освіті*. Ч. 1. Сучасні технології навчання: наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. Сухомлинського ; упоряд.: Т.Філімонова, С.Тарнавська, І.Орищенко та ін.; наук. конс. О.Антонова; наук. ред. Л.Березівська. Київ, 2015. С. 8-15.
8. Дмитренко А. П. Навчально-розвивальні творчі модулі до навчальної дисципліни «Інноваційні технології в освіті»: метод. рекомендації з технологій мотиваційного пробудження інтересу дошкільників до навчання на початку та під час занять / уклад. А. П. Дмитренко. Суми: Університетська книга, 2020. 32 с.
9. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник / О. Янкович, Ю. та ін. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 212 с.
10. Пряженцева Т. Монтессорі-заклад: досвід організації діяльності. *Дошкільне виховання*. 2014. № 8. С. 6-8
11. Стеценко І. Обґрунтування необхідності переходу від STEM-освіти до STREAM-освіти в дошкільному віці. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2016. № 8. С. 31-34.
12. Формування інноваційного простору дошкільної освіти: наук.-метод. посіб. / упорядн. Н. Люченко, О. Прокопенко, А. Виноградова; за ред. Є. Чернишової. Київ, 2012.

Електронний інформаційний ресурс

1. <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita> (дата звернення: 15.11.22).
2. <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/> (дата звернення: 15.11.22).
3. <https://imzo.gov.ua/osvita/doshkilna-osvita/programno-metodichne-zabezpechennya/> (дата звернення: 15.11.22).
4. <https://vseosvita.ua/> (дата звернення: 15.11.22).
5. Вальдорфський дитячий садок. URL: <http://ped-kopilka.com.ua/pedagogika/valdorfskii-detskii-sad.html> (дата звернення: 15.11.22).
6. Вальдорфський дитячий садок: що це таке? URL: <https://7promeniv.com.ua/rozvytok-dytyny/alternatyvna-osvita/valdorfska-osvita-ivovi/valdorfskyi-sadok/2220-valdorfskyi-dytiachyi-sadok-shcho-tse-take.html> (15.11.22).
7. Зайцев Николай Александрович. Методика раннього и интенсивного обучения (кубики Зайцева и др.). URL: http://pedsovet.su/pedagog/6004_zaicev_nikolay_aleksandrovich (дата звернення: 15.11.22).
8. Інноваційна технологія «Казкові лабіринти гри» (В. Воскобович). URL: http://labdo.luguniv.edu.ua/04_tehnologyi/03_technology_voskobovich/index.htm (дата звернення: 16.11.22).
9. Коваленко О. Інновації в дошкільній освіті: їх використання та критерії оцінювання. Вісник Інституту розвитку дитини. URL : <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/85/15141-innovaci%D1%97-v-doshkilnij-osviti-%D1%97x-vikoristannya-ta-kriteri%D1%97-ocinyuvannya.html> (дата звернення: 18.11.22).
10. Концептуальні засади технології М. Єфименка. URL: <http://textbooks.net.ua/content/view/6094/49/> (дата звернення: 16.11.22).
11. Корж Т.М. Упровадження освітньої розвивальної технології психолого-педагогічного проектування взаємодії дорослого з дитиною «Радість розвитку» у дошкільному навчальному закладі. URL: https://repository.kristti.com.ua/wp-content/uploads/2016/07/Korzh_Tehnologiya-Radist-rozvytku.pdf (дата звернення: 16.11.22).
12. Крутій К. Освітні технології в закладах дошкільної освіти. URL: <http://ukrdeti.com/category/novosti-i-sobytiya/osvitni-texnologi%D1%97-u-dnz/> (дата звернення: 17.11.22).
13. Методика використання схем-моделей для навчання дітей описовим розповідям. URL: <http://dnz50.rosvita.rv.ua/osvitnia-diialnist/innovatsiini-tekhnologii/metodyka-vykorystannia-skhem-modelei-dlia-navchannia-ditei-opysovym-rozprovidiam> (дата звернення: 17.11.22).

Критерії оцінювання знань студентів з курсу «Педагогічні технології у підготовці майбутніх вихователів ЗДО»

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями - демонструє високий рівень знань
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			

	4,85	97			навчальної програми з дисципліни «Педагогічні технології у підготовці майбутніх вихователів ЗДО», які отримав, користуючись основною і допоміжною літературою та інтернет ресурсами;
	4,80	96			- дає правильні, повні, відповіді, підкріплені прикладами і обґрунтуванням;
	4,75	95			- розкриває актуальні питання використання інноваційних педагогічних технологій в закладі дошкільної освіти;
	4,70	94			- орієнтується у термінології, правильно їх тлумачить і коректно та доцільно користується ними,
	4,65	93			- вірно розв'язує запропоновані теоретичні і практичні завдання;
	4,60	92			- творчо підходить до виконання завдань самостійної роботи;
	4,55	91			- володіє знаннями з використання сучасних інноваційних технологій;
	4,51	90			- розробляє конспекти занять з використанням інноваційних технологій в ЗДО тощо;
					- дотримується високої культури усного і писемного професійного мовлення;
					- виконує всі завдання самостійної роботи вчасно і якісно.
В	4,01-4,50	82-89	4		<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
	4,50	89			- добре володіє теоретичними знаннями з дисципліни, які отримав із основної літератури і деяких додаткових видань;
	4,43	88			- розкриває окремі актуальні питання використання інноваційних технологій в закладі дошкільної освіти;
	4,36	87			- відповідає на питання тем дисципліни недостатньо повно, але змістовно;
	4,29	86			- орієнтується в основних поняттях, але припускається поодиноких помилок у їх тлумаченні;
	4,22	85			- під час розробки конспектів занять та інших форм організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з використанням інноваційних педагогічних технологій навчання тощо, допускає несуттєві помилки;
	4,15	84			- виконує більшу частину завдань самостійної роботи, інколи виявляючи творчий підхід;
	4,08	83			
	4,01	82			
С	3,50-4,00	74-81	4		<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
	4,00	81			- добре володіє теоретичними знаннями з дисципліни «Інноваційні технології в освіті», які отримав лише із основної літератури;
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			

	3,51	75		- відповідає на питання тем курсу недостатньо повно, але змістовно, ілюструючи основні тези прикладами, власну позицію сформулювати складно; - розкриває окремі актуальні питання використання інноваційних педагогічних технологій у ЗДО, проте відчуває труднощі у встановленні і реалізації міждисциплінарних зав'язків; - орієнтується в системі основних понять, але може використовувати їх не завжди коректно; - під час виконання завдань практичного характеру, зокрема розробки конспектів занять та інших форм організації освітнього процесу в ЗДО з використанням інноваційних педагогічних технологій тощо допускає несуттєві помилки, якщо діє за зразком; - володіє окремими інноваційними педагогічними технологіями, які використовуються в ЗДО; - виконує переважно на репродуктивному рівні не менше половини завдань самостійної роботи; - об'єктивніше оцінює компетентність своїх однокласників, аніж власні знання і вміння з навчального курсу.
	3,50	74		
D	2,83-3,43	64-73	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками - презентує незнання матеріалу з основних тем дисципліни «Педагогічні технології у підготовці майбутніх вихователів ЗДО»; - основні питання розкриває неповно, в основному демонструє матеріал конспекту лекції; - помиляється у визначенні базових понять; - не користується науковою термінологією; - не знайомий із сучасними інноваційними технологіями, які використовуються у ЗДО; - допускає суттєві помилки у розв'язанні конкретних практичних завдань; - під час розробки конспектів занять та інших форм організації освітнього процесу в ЗДО допускає грубі методичні помилки; - володіє низькою культурою усного і писемного мовлення; - не виконує більш як половини завдань самостійної роботи.
	3,43	73		
	3,36	72		
	3,29	71		
	3,22	70		
	3,15	69		
	3,07	68		
	3,01	67		
	3,00	66		
	2,92	65		
2,83	64			

Е	2,75 2,67 2,59 2,51	63 62 61 60	3		<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього, презентує незнання матеріалу з основних тем дисципліни; - відповідає поверхово на деякі питання дисципліни, не наводить прикладів і не демонструє глибоке розуміння висвітлюваного матеріалу; - розкриваючи питання орієнтується лише на конспект лекції; - робить грубі помилки у визначенні небагатьох понять курсу, в яких орієнтується поверхово; - не знайомий із сучасними інноваційними педагогічними технологіями, які використовуються в ЗДО; - розв'язує конкретні практичні завдання лише за зразком викладача, при цьому часто припускається грубих помилок; - із завдань самостійної роботи виконує лише ті, до яких знаходить опосередкований матеріал в Інтернеті. При цьому не здатний його проаналізувати й адаптувати до специфіки пропонованого завдання;
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зарахован о	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни - демонструє поверхові знання лише деяких тем з дисципліни; - не орієнтується у визначенні основних понять; - не знайомий із основними інноваційними педагогічними технологіями; - допускає суттєві помилки в розв'язанні конкретних практичних питань; - завдання під час практичних занять виконує дуже рідко і на низькому рівні.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни - виявляє незнання теоретичного матеріалу з визначеної навчальної дисципліни ; - не знайомий із основними інноваційними педагогічними технологіями; - не користується науковою термінологією, оскільки не орієнтується в ній; - володіє низькою культурою усного та письмового мовлення; - не здатний виконувати завдання самостійної роботи;

